

Planten doe je in de herfst!

[Vogelbescherming Nederland](#)

13-OKT-2026 - Veel mensen denken bij tuinieren aan het voorjaar, maar wist je dat het najaar de beste tijd is om planten in de grond te zetten? Als je nú een vogelvriendelijke tuin creëert, pluk je daar in het voorjaar de vruchten van. Praktische en concrete tips hiervoor leer je in het gratis webinar van Vogelbescherming.

Hoe maak je je tuin vogelvriendelijk? Let op de drie V's die vogels nodig hebben.

1. Voedsel.

Struiken met bessen of fruit bieden voedsel voor vogels. Op een grasveldje kunnen merels wormen vinden. Bloemen die nectar en stuifmeel bieden, trekken insecten: voedsel voor vogels!

2. Veiligheid.

Als er gevaar dreigt – een sperwer of een kat – hebben vogels baat bij struiken waar ze in kunnen wegvlugten. Prikkelstruiken zoals egelantier, meidoorn, sleedoorn of de wintergroene hulst bieden vogels een veilige schuilplaats.

3. Voorplanting.

Sommige vogels broeden graag in struiken, andere in een boomkroon, weer andere in klimplanten zoals klimop of in een boomholte. Als alternatief voor een boomholte kun je een nestkast ophangen. De herfst is een goed moment om dat te doen. Vogels kunnen alvast wennen, erin slapen en schuilen voordat ze er in de lente in gaan broeden.

Onder meer deze planten zijn beschikbaar in de webshop van Vogelbescherming

1. [Beemdooievaarsbek](#) (trekt insecten aan) (*Geranium pratense*).
2. [Vingerhoedskruid](#) (*Digitalis purpurea*).
3. [Spaanse aak](#) / veldesdoorn (*Acer campestre*).
4. [Zoete kers](#) (*Prunus avium*).
5. [Hazelaar](#) (*Corylus avellana*)

Tips voor het 'goede' groen

1. Ga voor inheems

Insecten en vogels in Nederland zijn het best afgestemd op inheemse beplanting. Kies in de basis dan ook voor inheemse planten. Dat betekent overigens niet dat vogels helemaal niks hebben aan uitheemse planten of struiken, sommige soorten hebben positieve eigenschappen voor vogels. Zo eet de merel graag bessen van de vuurdoorn, en dankzij zijn stekels broeden vogels graag in deze struik. Die kun je dan ook prima als aanvulling planten.

Als je een uitheemse plant kiest, controleer dan wel of het geen invasieve exoot is. Rimpelroos bijvoorbeeld. De groenling eet daar graag de bottels van, maar in de duingebieden zorgt deze plant voor problemen: hij verdringt inheemse planten. Er bestaat een inheems alternatief voor rimpelroos: de hondsroos. Daar eet de groenling ook graag de bottels van. Op de website [Tuin er niet in!](#) van Floron kun je precies zien welke planten invasieve exoten zijn en welke alternatieven er zijn.

Pimpelmees aan schermbloem (Bron: Pixabay)

2. Kies biologisch

Op planten van reguliere teelt die je in tuincentra koopt, zitten meestal gifstoffen. Insecten die met deze plant in aanraking komen, kunnen eraan bezwijken. Uit een [fotoserie in de Volkskrant](#) bleek dat insecten die op een plant uit een tuincentrum gaan zitten, vaak binnen een paar uur doodgaan. In vogels die insecten eten, hopen die gifstoffen zich op. Kies daarom altijd biologische planten. Laat je in het tuincentrum niet misleiden door bordjes met teksten als 'goed voor bijen', maar selecteer op biologische planten (let op het EKO-logo van het groene blaadje). [Zoek naar een biologische kweker](#) bij jou in de buurt of bestel de planten in de [webshop van Vogelbescherming](#).

3. Vermijd doorgekweekte planten

Sommige planten zijn doorgekweekt op bepaalde eigenschappen die mensen mooi of handig vinden, zoals een bepaalde kleur of ziekteresistentie. Zo vinden mensen het ook vaak mooi als de kelk van een bloem gevuld is met bloemblaadjes, maar insecten kunnen daardoor niet meer bij het stuifmeel en de nectar komen. Vogelbescherming adviseert om deze planten te vermijden. Hoe herken je doorgekweekte planten? Meestal hebben planten twee namen in het Latijn, een Spaanse naam is bijvoorbeeld *Acer Campestre*, maar bij doorgekweekte varianten is daar nog een derde, fantasierijke

naam aan toegevoegd, zoals 'Starlight'.

4. Maak je tuin niet winterklaar

De tuin winterklaar maken is voor vogels geen goed idee. Beperk het tuinonderhoud tot een minimum. Beter is het om de boel de boel te laten: laat spontane opslag staan, laat bladeren liggen ([gebruik vooral geen bladblazer!](#)), en behoud rommelhoekjes. Mezen eten nog de hele winter de zaden van uitgebloeide planten.

5. Gebruik geen bestrijdingsmiddelen

Met bestrijdingsmiddelen doodt je voedsel voor vogels (insecten en zaden). Laat de gifspuit daarom staan en zet in op natuurlijke bestrijders zoals lieveheersbeestjes en vogels.

Webinar: aan de slag voor een vogelvriendelijke tuin

Wil jij ook een tuin die barst van het leven? Waar merels volop zingen, huismussen vrolijk kwetteren en een roodborst rondscharrelt tussen de bladeren? Meld je dan aan voor het gratis [webinar Aan de slag](#) op 28 oktober om 20.00 uur voor een vogelvriendelijke tuin.

Tekst: [Vogelbescherming](#) / [Kirsten Dorrestijn](#)

Beeld: Ad Sprang (leadfoto: huismus); Piet Munsterman, [Saxifraga](#); [Pixabay](#)